Sándor Iván

Merre tovább?

VISSZHANG - L. évfolyam 40. szám, 2006. október 6.

Félrevezető, hazug, hogy a politikában működésképesek a morális megközelítések.

A történelemben évezredek óta elveszett a "görög aranykor" üzenete - annak előtte sem volt befolyásoló erővel - a morálról és a katarzisról.

"Szophoklész is eszményesítette Athént, amikor búcsúzva az élettől még egyszer felmagasztalta. Mintha el akarná határolni a maga eszményi városát saját kora szomorú valóságától", írta Ritoók Zsigmond.

Marcus Aurelius volt az utolsó államférfi, aki a hatalom, a törvények és az erkölcs összekapcsolásával kísérletezett. Kosztolányi Dezső verséből is értesülhettünk a kudarcáról.

Az európai történelemben sem az államférfiak, sem a forradalmárok, sem az egyházak nem dicsekedhettek a moralitás győzelmével.

De azonban, mióta parlamenti demokráciák léteznek, mindig irányadó volt, és annak is kell maradnia a demokratikus szabadságjogokon alapuló alkotmány, a jogállamiság, a nép által választott kormányok elismerése és felelőssége.

Az erkölcs meghirdethető.

Az alkotmány, a parlamentarizmus, a jogállamiság betartása megkövetelendő.

Az elmúlt évtized perverzitása, hogy a volt utódpárt mindvégig, ma is betartja a parlamentarizmust, miközben a magát középjobboldalinak hirdető - már régen nem az - párt sorozatosan áthágja és megingatja azt. Ezzel a jogállamiság tekintetében olyan helyzetbe taszítja az országot, amilyenben nemcsak 1990, de 1945 előtt is volt.

Kis János komoly írásának csak rövidített változatát ismerem a Magyar Hírlapból. Volt egy, sajnos - legalábbis ott - nem kellőképpen kifejtett gondolata: Orbán Viktor nem demokrata. Egyetértünk. Orbán kivonult a parlamentből, kizárta magát az európai demokraták táborából és jövőjéből. Szerintem a mai helyzet megítélésének ez a sarkpontja. A többi súlyos kérdéssel is radikálisan szembe kell nézni, azzal is, ami a kormányoldalon történt, ám a demokratikus államrendet veszélyeztető viselkedés és következményeinek megállapítása felől.

Úgy tarthatjuk, hogy ma a parlamentarizmus, a jogállamiság biztosításának ez a legfontosabb erkölcsi követelménye.

A jövő tekintetében egyedül az adhatna okot a bizakodásra, ha ezt minél többen így gondolnák a magyar demokraták sok milliós táborában. Közéjük számítva természetesen az alkotmányos rend őrét, a köztársasági elnök urat is.

Sándor Iván